

**MEME KANSERİ İLE SERVİKS KANSERİ
KONUSUNDA SAĞLIK PERSONELİNİN BİLGİ
ve DAVRANIŞLARININ ÖLÇÜLMESİ
Aksaray Devlet Hastanesi, Kanser Erken Teşhis ve
Tarama Merkezi (KETEM)**

**Dr.Metin Demircier
Dr.Orhan Kaya
Ebe Aysel Bayrakçı
Hem.Ayten Altun**

Kanser hem gelişmiş, hem de gelişmekte olan ülkelerde oldukça önemli bir halk sağlığı sorunudur. Yaşam boyunca bir kadının herhangi bir kansere yakalanma riski yaklaşık %38,5'tir. Amerika Birleşik Devletleri'nde her dört ölümden biri kanser nedeniyle olmaktadır (1). Bu nedenle uygun kanserler için tarama yöntemleriyle erken tanı konması son derece önemlidir. Henüz belirti vermeyen hastalık, tarama ile erken evrelerde teşhis edilirse etkin tedavi ile tamamen yok edilmesi mümkündür.

Kendi Kendine Meme Muayenesi (KKMM), Meme Kanseri belirtilerinin erken teşhisi için oldukça etkin bir yöntemdir.

Pap Smear testi, ucuz ve kolay uygulanabilir olması, hastalar tarafından kolay kabul edilmesi ve toplumsal taramalarda kullanılarak serviks kanserinden ölümleri yaklaşık %75 oranında düşürebilmesi ile eşsiz bir tarama yöntemidir (2).

Aksaray Devlet Hastanesi, Kanser Erken Teşhis ve Tarama Merkezi (KETEM) Ekim-2005 itibariyle hizmete açılmıştır.

Hastanemiz Konferans Salonunda, Sağlık İl Müdürlüğümüz Konferans Salonunda ve ilçelerimizde 16 ayrı eğitimle toplam 682 Sağlık Personeline Kendi Kendine Meme Muayenesi eğitimi, 13 ayrı eğitimle 320 Sağlık personeline Serviks kanseri ve Pap Smear Eğitimi verilmiştir.

İl Emniyet Müdürlüğü çalışanları, Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencileri, Sağlık Meslek Lisesi öğrencileri, İl Milli Eğitim Müdürlüğünde görev yapan tüm öğretmen ve çalışanları, İlimizdeki büyük şirketlerin çalışanları ve Kız Meslek Lisesi öğrencileri olmak üzere toplam 1290 kişiye KKMM eğitimi verilmiştir.

Merkezimizce, Ocak-2006’da hazırlanan “Kendi Kendine Meme Muayenesi” broşürü eğitimlerimize katılan tüm katılımcılara, Kamu Kurum ve Kuruluşları çalışanlarına, Hastanelerimiz ve Sağlık Ocaklarımız aracılığı ile halkımıza dağıtımı sağlanmıştır.

Şubat-2007’de “Meme ve Rahim Ağzı Bilgilendirme Broşürü” hazırlanmıştır.

“EN İYİ KORUNMA ERKEN TEŞHİS” başlıklı hazırlanmış olduğumuz poster; Kansere Savaş Dairesi Başkanlığımızın, Uluslararası Kuruluşlar; Orta Doğu Kansere Konsorsiyumu(MECC), Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA), Üniversiteler, Sivil Toplum Örgütleri işbirliği ile 03-05 Nisan 2006 tarihleri arasında Ankara Hilton Otelinde gerçekleştirdiği Ulusal Kansere Haftası etkinliklerinde sergilenmiştir.

2007 Yılı Ulusal Kansere Haftası etkinlikleri için; “ERKEN TEŞHİS İLE HAYATA GEÇ KALMAYIN” başlıklı poster hazırlanmıştır.

Meme Polikliniği

Ekim 2005 – Şubat 2007 Arası	Başvuran Kadın Sayısı	Klinik Meme Muayenesi Yapılan Kadın Sayısı	Mamografi Çekilen Kadın Sayısı	Ultrason Yapılan Kadın Sayısı	Meme Kanseri Teşhisi Konulan Kadın Sayısı
	5.492	5.492	1.978	947	6

Jinekoloji Polikliniği

Ekim 2006 – Şubat 2007 Arası	Başvuran Kadın Sayısı	Pap Smear Yapılan Kadın Sayısı	Serviks Kanseri Teşhisi Konulan Kadın Sayısı
	3.290	2.611	2

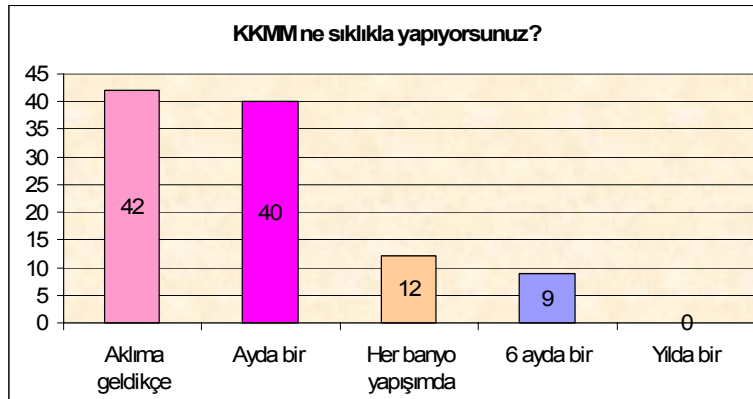
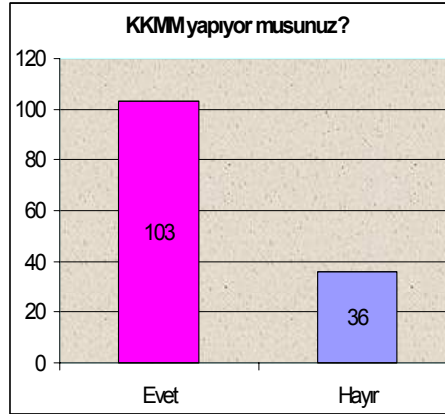
Mümkün olabilecek her türlü yöntemi kullanarak halkımıza ulaşmayı hedefleyen merkezimiz ile ilgili her türlü bilgiye www.aksaraydevlethastanesi.gov.tr web adresindeki Kansere Erken Teşhis ve Tarama Merkezi linkine tıklayarak ulaşabilirsiniz.

AMAÇ

Bu çalışmada, halkımızı kansere konusunda bilgilendirip, bilinçlendirerek, kendi vücutlarının sorumluluğunu almasını sağlayacak olan, sağlık personelinin “Meme Kanseri ve Serviks Kanseri” konusunda bilgi ve davranışlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

MATERYAL

Sağlık Personelimizin “Meme Kanseri ve Serviks Kanseri” konusunda bilgi ve davranışlarının değerlendirilmesi için Merkezimizde 20 sorudan oluşan bir anket hazırlanmıştır. Anket serviks kanseri ve pap smear testi eğitimi öncesinde eğitime katılan sağlık personeline uygulanmıştır. Değerlendirme yapacağımız 7 tane soruya katılımcıların bilgi ve davranışlarına en uygun cevapları verebilmelerini sağlamak için, katılımcılara kişisel sorular ve kanser hastalığına bakış açıları ile ilgili sorular da sorulmuştur.



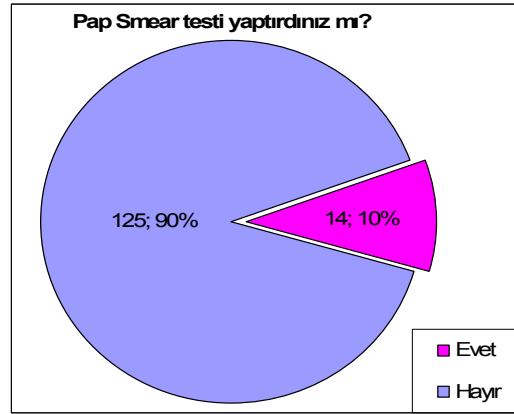
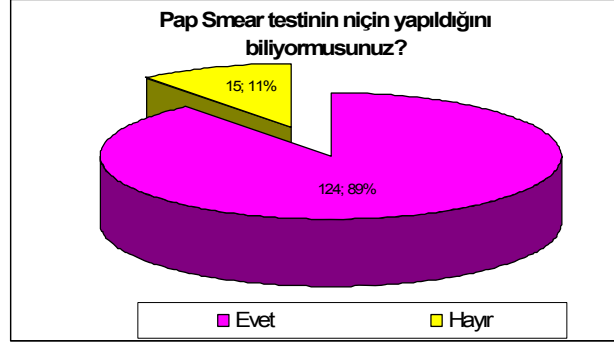
DEĞERLENDİRME

Sağlık personelimizden 139 kişi anketimize katılmıştır. Katılımcıların tamamının KKMM hakkında bilgi sahibi olduğu görülmüştür.

“KKMM yapıyor musunuz?” sorusuna, katılımcıların %74’ü evet, %26’sı ise hayır yanıtı vermiştir.

“KKMM ne sıklıkla yapıyorsunuz?” sorusuna KKMM yapan 103 Sağlık personelinin %50’si düzenli olarak meme muayenesi yaptığı anlaşılmıştır.

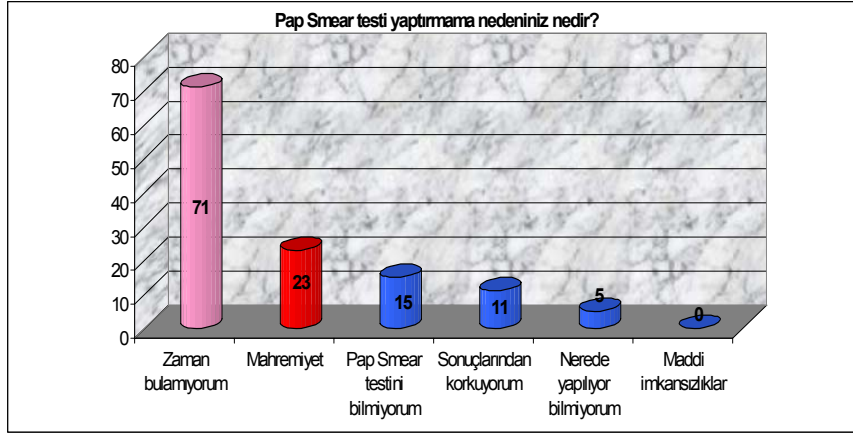
Anketten anlaşılacağı gibi, Sağlık personelinin KKMM hakkında bilgi sahibi olmasına rağmen KKMM hakkında bilinçlenme ve düzenli uygulama yapma konularında yetersiz kaldığı görülmektedir.



“Pap Smear testinin niçin yapıldığını biliyor musunuz?” sorusuna, Sağlık personelinin %11’i hayır cevabı vermiştir.

124 Sağlık personelinin Pap Smear testini niçin yapıldığını bilmesine rağmen bu personellerden ancak %10’u Pap Smear testi yaptırdığı görülmüştür.

“Pap Smear testi yaptırmama nedeniniz nedir?” sorusuna, önemli olmasına bir türlü gereken önemi veremediğimiz konulardaki bu tür sorulara milletçe verdiğimiz cevap olan “Zaman bulamıyorum” cevabı verenler %57. Bu soruda ayrıca üzerinde durulması gereken konulardan biriside ankete katılan ve Pap Smear testi yaptırmayan 125 Sağlık personelinin 23 tanesinin (%18.4’ü) mahremiyet nedeniyle bu testi yaptırmamasıdır.



SONUÇ ve ÖNERİLER

Tüm sağlık kuruluşlarımızdan halkımıza ulaşabilmemiz için, ilimizdeki sağlık personellerine hizmetiçi eğitimler yapılmıştır. Eğitimlerde gerekli bilgilendirme çalışması yapılmakla birlikte, bilinçlendirme ve uygulama çalışmalarına önem verilmelidir. Bilinçli ve KKMM uygulaması yapan personelin halkımıza daha faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anket uygulanan kişilerin; tamamı sağlık personeli olmasına rağmen % 11’i pap smear testini daha önce hiç duymadığını, % 90’ı ise hiç yaptırmadığını ifade etmiştir.

Sağlık personelinin %18.4’ünün mahremiyeti gerekçe göstererek Pap Smear testi yaptırmaması, üzerinde durulması gereken önemli konulardandır.

KKMM’nde olduğu gibi Pap Smear testinde de konu hakkında bilgisi olan personelin yeterince bilinçlenmediği, Pap Smear testi yaptırmadığı, kendi vücudunun sorumluluğunu almayanların başkalarının vücutlarının sorumluluğunu alamayacağı sonucuna varılmıştır.

Ülkemizde kadınların (sağlık personeli olsun/olmasın) düzenli olarak doktora gitme alışkanlığı yoktur. Bunun için özendirici, bilgilendirici ve bilinçlendirici çalışmalar yapılmalıdır.

Yazılı ve görsel basın, sivil toplum örgütlerinin ve özellikle kadınların kullandığı ürünleri üreten firmaların meme ve serviks kanseri konusunda halkımızı bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarına daha aktif katılımı sağlanmalıdır. Kanser hem tedavisi en maliyetli, hem de halkımızın en korktuğu hastalıklardandır. Erken teşhise yönelik çalışmaların artırılması, hem halkımız kanser korkusunu yenmesine, hem de ülke ekonomisine olumlu etki sağlayacaktır.